

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

XVIII Міжнародної науково-практичної конференції

**"Військова освіта і наука:
сьогодення та майбутнє"**

25 листопада 2022 року

Київ – 2022

УДК 355(477)37
ББК 32.26.8-68.49

Т30 Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє : збірник тез доповідей XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 25 листопада 2022 р. Київ : Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2022. 378 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(*протокол від 17.11.2022 № 3*).

Редакційна колегія:

Шевченко А.М., бригадний генерал, **Попков Б.О.**, п-к, к.військ.н., с.н.с., **Прохоров О.А.**, п-к, к.пед.н., доц., **Пампуха І.В.**, п-к, к.т.н., доц., **Гончарук Л.М.**, п-к, к.філол.н., **Жарков Я.М.**, прац. ЗСУ, к.і.н., доц., **Позняков О.П.**, п-к, к.філол.н., доц., **Мась Н.М.**, п-к, к.психол.н., **Сизов А.І.**, п-к, к.е.н., **Коропатнік І.М.**, п-к, д.ю.н., проф., **Рижиков В.С.**, прац. ЗСУ, д.пед.н., проф., **Ленков С.В.**, прац. ЗСУ, д.т.н., проф.

У збірнику тез доповідей друкуються матеріали виступів наукових і науково-педагогічних працівників, курсантів (студентів) Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка та інших вищих військових та закладів вищої освіти України.

У публікаціях розглядаються: технічні проблеми озброєння і військової техніки та технології подвійного призначення; актуальні проблеми лінгвістичного забезпечення Збройних Сил України; актуальні питання гуманітарного та соціального розвитку Збройних Сил України; інформаційно-психологічна боротьба у воєнній сфері; інформаційно-медійне забезпечення Міністерства оборони України та Збройних Сил України; фінанси; актуальні проблеми військового права; актуальні проблеми геопросторової підтримки військ в умовах ведення російсько-української війни; наукові проблеми військової політології та морально-психологічного впливу.

© Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Пампуха І.В., Ніколайчук Г.Г., Філімонова Н.Б. Загальні підходи щодо створення профілю військових спеціальностей для забезпечення службової (трудої) діяльності у воєнній сфері	175
Пампуха І.В., Ніколайчук Г.Г., Філімонова Н.Б. Нейропсихологічне обстеження як додатковий інструмент підвищення надійності та ефективності професійного відбору.....	177
Петько Л.В. Дослідження щодо трактувань поняття «іншомовна професійна компетентність» студентів в умовах сьогодення	178
Поляков Р.В. Посттравматичний стресовий розлад: поняття та особливості прояву.....	180
Приходько Ю.І., Скворок І.М. Моніторинг якості військової освіти	181
Рижиков В.С. Суть та функції рольових ігор у освітньому процесі військових навчальних закладів	184
Савран В.О., Рижиков В.С. Характеристика та специфічні ознаки професії військовослужбовця, як професії екстремального характеру.....	185
Савран В.О. Значення професійних якостей в цільовій моделі навчально-виховного процесу підготовки військовослужбовців	186
Савченко А.О. Культурологічна складова управлінської компетентності майбутнього офіцера	187
Саленко В.І. Обмеження соціальних прав та обов'язків військовослужбовців та членів їх сімей: постановка проблеми.....	189
Снапкова Н.П. Шляхи підготовки майбутніх офіцерів Збройних Сил України до цивільно-військової взаємодії	191
Соколіна О.В. Специфіка роботи метафоричних асоціативних карт.....	192
Стасюк В.В., Дикун В.Г. Особливості спеціальної психологічної підготовки особового складу десантно-штурмових військ	193
Сторожук Н.А. Бойова психічна травма: поняття та особливості прояву	195
Сторубльов О.І., Бурдюг О.В. Особливості формування комунікативно-професійної компетентності науково-педагогічних працівників ВВНЗ (ВНП ЗВО).....	197
Тітомир Ю.К. Наукові дослідження – основний феномен для розвитку наукових шкіл у вищих навчальних закладах.....	198
Тодавчич Н.В., Остапчук С.В. Види, форми та функції інтеграції в закладах загальної середньої освіти.....	199
Толіпов У.К. Технічна підготовка та особливості пам'яті у спорті.....	201

проявитись абсолютно різні типи реакцій. Оскільки не представляється можливим проводити тестування військовослужбовців в умовах гострого стресу, необхідно знайти непрямі методи, які б надали можливість спрогнозувати потенційні можливості людини. Одним з таких методів може бути додаткове нейрофізіологічне обстеження військовослужбовців спеціальностей екстремального профілю діяльності. В якості психофізіологічного параметру для дослідження ми обрали просту сенсомоторну реакцію (ПСМР), яка є інтегральним показником стану ЦНС. У результаті ми отримали чотири різні стратегії реалізації приблизно однієї швидкості ПСМР. При традиційному психофізіологічному тестуванні ці військовослужбовці не відрізняються за швидкістю ПСМР, але аналіз відповідних нейромереж дозволяє спрогнозувати їхню поведінку при тривалому навантаженні під час військових дій, при фізіологічному та психологічному стресі. Такі типи поведінки дозволяють досягти найкращих результатів у різних видах діяльності та відповідають профілям різних військових спеціальностей і навпаки, можна припустити, що нейромережі приблизно одного типу можуть реалізовувати дещо різні показники психофізіологічних функцій.

Один і той самий психофізіологічний профіль може відповідати різним профілям військових спеціальностей і навпаки, одній спеціальності можуть відповідати декілька психофізіологічних профілів, оскільки приблизно однакові значення психофізіологічних функцій можуть бути реалізовані різними нейронними мережами. Тому психофізіологічну складову професійно-психологічного відбору треба доповнити нейрофізіологічним, оскільки тільки воно дає змогу виявити внутрішні особливості організації головного мозку та спрогнозувати подальшу поведінку військовослужбовців, особливо в кризових ситуаціях.

к.пед.н., доц. Петько Л.В. (НПУ імені М.П. Драгоманова)

ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ТРАКТУВАНЬ ПОНЯТТЯ «ІНШОМОВНА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ» СТУДЕНТІВ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Українська вчена К.М. Павелків у своїх працях дійшла висновку щодо недостатньої орієнтованості процесу професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери на формування іншомовної компетентності в умовах освітнього середовища університету. Наукові розвідки вченої були присвячені іншомовній підготовці майбутніх фахівців соціальної сфери в умовах освітнього середовища університету, хоча якщо розглядати будь-яку

спеціальність, що отримує майбутній випускник університету, його діяльність буде проходити в певному соціумі, тому ми розширюємо тезу, висловлену К.М. Павелків, і розглядаємо нагальну актуальність формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності студентів ЗВО.

Зараз, в умовах воєнного стану в Україні, коли перед Європою і НАТО постали найбільші виклики з часів Другої світової війни, на передовій працюють медичні працівники: володіння сучасними лікарськими технологіями (хірургія, травматологія), спеціалісти ІТ технологій, робітники соціальної сфери, військові, які опановують найсучаснішу зброю в короткі терміни закордоном, і ми всі розуміємо, що для нашої перемоги величезне значення матиме західна зброя.

І зараз усім стало зрозуміло, що іншомовна підготовка випускників ЗВО недостатня, першою чергою, формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності в умовах ЗВО.

Скориставшись проведенням нами аналізом вивчених джерел, ми наведемо деякі трактування поняття «Іншомовна професійна компетентність».

Іншомовну професійну компетентність І.В. Секрет (2012) визначає як інтегративне особистісно-професійне утворення, що реалізується у психологічній та технічно-операційній готовності особистості до виконання успішної, продуктивної та ефективної професійної діяльності з використанням засобів іноземної мови або в умовах іншомовної культури, яке забезпечує можливість ефективної взаємодії з оточуючим середовищем.

Українські науковці С.І. Шандрук, Ю.В. Аркушина (2021) пишуть, що професійна іншомовна комунікативна компетентність фахівця є складним інтегративним цілим, яке забезпечує компетентне професійне спілкування мовою спеціальності в умовах міжкультурної комунікації.

Іншомовна професійна компетентність майбутнього фахівця з інформаційних технологій, на думку Л.В. Шмулі (2019), – складне утворення, що робить можливим його здатність комунікувати у процесі іншомовного фахового спілкування, а також створювати й управляти дискурсами на тему інформаційних технологій. Сутність іншомовної професійної компетентності майбутнього фахівця з інформаційних технологій розкривається у певному рівні володіння ним іноземною мовою, мовленням, соціокультурними та професійними знаннями, вміннями і навичками, що дають можливість доцільно використовувати мовні знання залежно від ситуації професійного спілкування.

Свою чергою, Г.О. Бондар (2019) розглядає «професійну іншомовну компетентність» фахівця як сукупність науково-теоретичних знань, практичних умінь, навичок, мотивації, що забезпечують результативність здійснення іншомовної професійної діяльності.

Отже, ми навели деякі приклади тлумачення науковцями окресленого питання. Розуміючи обмеженість викладу матеріалу в тезах, зауважимо, що у перспективі плануємо продовжити дослідження у цьому напрямі і запропонуємо власне тлумачення поняття щодо «іншомовна професійна компетентність» студентів ЗВО.

Поляков Р.В. (ВІКНУ)

ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ РОЗЛАД: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ

Посттравматичний стресовий розлад – це неспокійна відстрочена реакція на травматичний стрес, здатна викликати ряд психічних і поведінкових порушень.

З 2014 року військовослужбовці Збройних Сил України підвержені впливу психотравмуючих факторів, а саме: ведення бойових дій по захисту територіальної цілісності та незалежності держави, що в свою чергу сприяє розвиненню у психічно-непідготовлених осіб психічних відхилень, а саме ПТСР, що в свою чергу несе загрозу для цивільного населення. З плином часу, кількість таких осіб зростає, але точна методика лікування їх психічного стану досі неврегульована.

Основні симптоми ПТСР:

- повторні, нав'язливі спогади про події, які включають образи, думки чи відчуття. Виникає відчуття реальності події. Вони можуть виникати наяву, відразу після пробудження зі сну, при інтоксикації (алкогольній, під дією ліків);
- сновидіння про пережиту подію, які повторюються та викликають тривогу
- значний психологічний дистрес під впливом зовнішніх та внутрішніх подразників, які символізують будь-який аспект травмуючої події чи нагадують про неї.
- фізіологічна реактивність під впливом зовнішніх чи внутрішніх подразників, які символізують будь-який аспект травмуючої події чи нагадують про неї – при зіткненні з ситуацією, яка нагадує психотравмуючу, проявляються фізіологічні реакції: пітливість, оніміння кінцівок, відчуття слабкості, відчуття тиску в горлі;

Наукове видання

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XVIII Міжнародної науково-практичної конференції

"Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє"

Тексти тез представлено у авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст, добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен, дат та інших відомостей.

Збір, технічне редагування та комп'ютерна верстка – Бадрук О.О.
Оригінал-макет та обкладинка – Халіманенко С.М.

Підписано до друку 25.11.2022. Формат 60x84/¹⁶.
Гарнітура Times. Папір офсетний. Друк ризограф. Тираж 10.
Умов. друк. аркушів 18. Заказ № 41-16.

Надруковано в навчальному картографічному комплексі ВІКНУ
03189, Київ, вул. Ломоносова, 81
521-32-89

